

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning ändras. Med anledning av ett motiverat yttrande som den finska regeringen fått från Europeiska kommissionen föreslås att det till lagen fogas en paragraf om att vissa byggnader befrias från den inspektionsskyldighet i fråga om uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem som föreskrivs i direktivet om byggnaders energiprestanda. Den föreslagna lagen bidrar till att genomföra det reviderade direktivet om byggnaders energiprestanda.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
3 Målsättning	5
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	5
4.1 De viktigaste förslagen.....	5
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	6
5 Alternativa handlingsvägar.....	6
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	6
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	6
6 Remissvar	7
7 Specialmotivering.....	7
8 Ikraftträdande.....	8
9 Verkställighet och uppföljning	8
10 Samband med andra propositioner	8
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	8
LAGFÖRSLAG.....	11
Lag om ändring av lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning.....	11
BILAGA	12
PARALLELLTEXT	12
Lag om ändring av lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning.....	12

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Europeiska kommissionen har den 15 juli 2022 gett Finlands regering ett motiverat yttrande om försenat genomförande av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energiprestanda (*EPBD 2018-direktivet*).

Det motiverade yttrandet är den andra fasen i det överträdelseförfarande som gäller försenat genomförande av direktivet och som Europeiska kommissionen inledde den 28 maj 2020. I den första fasen bedömde Finland i sitt svar den 28 september 2020 att genomförandet av direktivet kan slutföras före utgången av 2020 på både det finländska fastlandet och Åland. Därefter informerades Finlands regering Europeiska kommissionen om att genomförandet har slutförts för både det finländska fastlandets och Ålands del.

Medlemsstaterna skulle senast den 10 mars 2020 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa EPBD 2018-direktivet (artikel 3 i EPBD 2018-direktivet).

Direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, som ändrats genom EPBD 2018-direktivet, har genomförts genom lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning (733/2020), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om energicertifikat för byggnader (50/2013) och lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat (147/2015) samt genom lagstiftning på lägre nivå och de rapporter som direktivet förutsätter.

I sitt motiverade yttrande ansåg Europeiska kommissionen att Finland ännu inte till fullo har införlivat EPBD 2018-direktivet i den nationella lagstiftningen. När det gäller det finländska fastlandet har artiklarna 14.6 och 15.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet, ännu inte genomförts.

I artiklarna 14.6 och 15.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, sådana artiklarna 14 och 15 lyder ändrade genom EPBD 2018-direktivet, förutsätts att byggnader som överensstämmer med artiklarna 14.4 eller 14.5 eller artiklarna 15.4 eller 15.5 i direktivet undantas från sådana inspektioner av uppvärmningssystem och luftkonditioneringssystem som avses i artiklarna 14.1 och 15.1. Sådana byggnader är andra byggnader än bostadshus som är utrustade med sådana system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning som avses i artikel 14.4 och 15.4 samt bostadshus som är utrustade med sådana övervaknings- och regleringsfunktioner som avses i artikel 14.5 och 15.5 i direktivet.

Med anledning av det motiverade yttrandet meddelade Finlands regering Europeiska kommissionen att avsikten är att lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning ska ändras. Finlands regering konstaterade i sitt meddelande att miljöministeriet har för avsikt att lämna en regeringsproposition om detta till riksdagen i oktober 2022 och att lagändringen avses träda i kraft före ingången av 2023.

Landskapet Åland svarar för genomförandet av EPBD 2018-direktivet inom landskapet. Genomförandet av EPBD 2018-direktivet gäller frågor som enligt 18 § i självstyrelselagen (1144/1991) omfattas av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet, eftersom förslaget gäller byggnads- och planläggningsverksamhet samt bostadsproduktion enligt 7 punkten i den paragrafen.

1.2 Beredning

Regeringspropositionen har beretts vid miljöministeriet. Propositionen är brådskande på grund av Europeiska kommissionens överträdelseförfarande. På grund av propositionens brådskande natur har det varit nödvändigt att avvika från anvisningarna om hörande vid författningsberedning i fråga om remisstidens längd.

Beredningen av direktivet beskrivs i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter i anslutning till byggnader samt om system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning och lag om ändring av 126 § i markanvändnings- och bygglagen (RP 23/2020 rd) s. 4–6 och innehållet i direktivet beskrivs på s. 16–26.

Bakgrundsmaterialet till den förevarande regeringspropositionen finns tillgängligt på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med identifieringskod YM026:00/2022.

Propositionen har granskats av justitieministeriets laggranskning.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

EPBD 2018-direktivet ställer krav på obligatoriska inspektioner av både luftkonditionerings- och uppvärmningssystem och kombinationer av dessa samt krav på innehållet i inspektionerna (*inspektionsförfarande*). Medlemsstaterna ska enligt artikel 14.1 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), ändrat genom EPBD 2018-direktivet, fastställa de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta regelbundna inspektioner av de tillgängliga delarna av uppvärmningssystem eller kombinerade rumsuppvärmnings- och ventilationssystem med en nominell effekt på rumsuppvärmning på över 70 kW, t.ex. värmegeneratorer, styrsystem och cirkulationspumpar som används för att värma upp byggnader. Inspektionen ska inbegripa en bedömning av värmegeneratorns verkningsgrad och storlek i förhållande till byggnadens uppvärmningsbehov, i förekommande fall med beaktande av uppvärmningssystemets eller det kombinerade rumsuppvärmnings- och ventilationssystemets förmåga att optimera sin prestanda vid normala eller genomsnittliga driftförhållanden. Om inga ändringar har gjorts med avseende på uppvärmningssystemet eller det kombinerade rumsuppvärmnings- och ventilationssystemet eller byggnadens uppvärmningsbehov sedan en inspektion i enlighet med denna punkt genomfördes, får medlemsstaterna välja att inte kräva att bedömningen av värmegeneratorns storlek upprepas.

Medlemsstaterna ska enligt artikel 15.1 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), ändrat genom EPBD 2018-direktivet, fastställa de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta regelbundna inspektioner av de tillgängliga delarna av luftkonditioneringsystem eller av kombinerade luftkonditionerings- och ventilationssystem med en nominell effekt på över 70 kilowatt. Inspektionen ska inbegripa en bedömning av luftkonditioneringsens verkningsgrad och storlek i förhållande till byggnadens kylbehov, i förekommande fall med beaktande av luftkonditioneringsystemets eller det kombinerade luftkonditionerings- och ventilationssystemets förmåga att optimera sin prestanda vid normala eller genomsnittliga driftförhållanden. Om inga ändringar har gjorts med avseende på luftkonditioneringsystemet eller det kombinerade luftkonditionerings- och venti-

lationssystemet eller byggnadens kylbehov sedan en inspektion i enlighet med punkten genomfördes, får medlemsstaterna välja att inte kräva att bedömningen av luftkonditioneringssystemets storlek upprepas.

Artiklarna 14.3 och 15.3 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet, möjliggör ett alternativt rådgivningsförfarande i stället för obligatoriska inspektioner under förutsättning att dess energisparande effekt är minst densamma som vid obligatoriska inspektioner. Det alternativa rådgivningsförfarandet är ett alternativ som medlemsstaterna kan välja och där medlemsstaten ersätter de obligatoriska inspektionerna med andra åtgärder som ger samma totala effekt som de obligatoriska inspektionerna skulle ha gett. Enligt nämnda artiklar ska en medlemsstat innan medlemsstaten tillämpar de alternativa åtgärderna dokumentera att verkan av dessa åtgärder motsvarar verkan av de åtgärder som avses i artiklarna 14.1 och 15.1 genom att överlämna en rapport till Europeiska kommissionen.

Finland har valt att vidta alternativa åtgärder enligt artiklarna 14.3 och 15.3 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet. En rapport om att åtgärderna motsvarar effekterna av de åtgärder som avses i artiklarna 14.1 och 15.1 har lämnats till Europeiska kommissionen den 10 mars 2020. I Finland har inga bestämmelser utfärdats om regelbundna inspektioner av uppvärmningssystem enligt artikel 14.1 i direktivet eller om inspektioner av luftkonditioneringssystem enligt artikel 15.1 i direktivet. I fråga om luftkonditioneringssystem har ett alternativt förfarande tillämpats i Finland sedan 2013, i fråga om uppvärmningssystem sedan 2007.

Det alternativa rådgivningsförfarandet kräver ingen lagstiftning. Därför har Finland ingen nationell lagstiftning om förfarandet för inspektion av luftkonditionerings- och uppvärmningssystem. I Finland har det inte heller tidigare föreskrivits om vilka byggnader som är befriade från inspektionsskyldighet i fråga om luftkonditionerings- och uppvärmningssystem, eftersom det i Finland över huvud taget inte har föreskrivits något om inspektionsförfarande.

3 Målsättning

Det främsta målet med denna proposition är att komplettera genomförandet av EPBD 2018-direktivet med anledning av Europeiska kommissionens överträdelseförfarande så att EPBD 2018-direktivet kan genomföras fullt ut på det finländska fastlandet.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås sådana ändringar i lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning som behövs för att komplettera det nationella genomförandet av EPBD 2018-direktivet. Till lagen fogas sådana bestämmelser som förutsätts i EPBD 2018-direktivet och genom vilka vissa byggnader befrias från skyldigheten att inspektera uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem i enlighet med direktivet om byggnaders energiprestanda. Sådana byggnader är andra byggnader än bostadshus som i enlighet med lagen är utrustade med system för automation och styrning samt bostadshus som är utrustade med sådana övervaknings- och regleringsfunktioner som avses i artikel 14.5 eller 15.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet.

I Finland har man valt det alternativa förfarande för rådgivning i fråga om byggnaders luftkonditioneringssystem och uppvärmningssystem som direktivet möjliggör, i stället för obligatoriska regelbundna inspektioner. Det alternativa rådgivningsförfarandet kräver ingen lagstiftning. Även om det i Finland inte har föreskrivits om regelbundna inspektioner av uppvärmningssystem enligt artikel 14.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet, eller om inspektioner av luftkonditioneringssystem enligt artikel 15.1 i direktivet, förutsätter genomförandet av EPBD 2018-direktivet att vissa byggnader undantas från skyldigheten att kontrollera energiprestandan hos luftkonditioneringssystem och uppvärmningssystem. Därför föreslås det i propositionen att vissa byggnader undantas från inspektionsskyldigheten.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Propositionen anses inte ha några andra konsekvenser än att Finland undviker Europeiska kommissionens överträdelseförfarande och eventuella sanktioner i form av böter. Ett motiverat yttrande kan leda till att en överträdelsetalan väcks vid EU-domstolen, om medlemsstaten inte inom utsatt tid har underrättat Europeiska kommissionen om de genomförandeåtgärder som direktivet förutsätter. Genom propositionen ändras den nationella lagstiftningen så att den till fullo överensstämmer med bestämmelserna i EPBD 2018-direktivet.

Konsekvensbedömningarna av genomförandet av EPBD 2018-direktivet har presenterats i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter i anslutning till byggnader samt om system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning och lag om ändring av 126 § i markanvändnings- och bygglagen ([RP 23/2020 rd](#)).

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I samband med beredningen diskuterades ett alternativ om att inga lagstiftningsåtgärder alls skulle vidtas på basis av Europeiska kommissionens motiverade yttrande, eftersom Finland inte har någon lagstiftning om förfarandet med inspektioner. Då skulle Finlands regering ha underrättat Europeiska kommissionen om att det inte finns något behov för det finländska fastlandets del att föreskriva att vissa byggnader är befriade från inspektionsförfarandet, eftersom Finlands lagstiftning inte innehåller några bestämmelser om inspektioner. Inga byggnader omfattas av inspektionsförfarandet, eftersom det finländska fastlandet har valt ett alternativt rådgivningsförfarande för att främja energieffektiviteten hos luftkonditioneringssystem och uppvärmningssystem i byggnader, i stället för obligatoriska kontroller. Detta alternativ slopades, eftersom man ville undvika risken för att det finländska fastlandet skulle bli föremål för överträdelseförfarande på grund av genomförandet av EPBD 2018-direktivet. I beredningsskedet ansågs det vara ett säkrare och mer ändamålsenligt alternativ att i enlighet med propositionen föreskriva om befrielse från inspektionsförfarandet för vissa byggnader.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Lagstiftningen och praxisen i vissa länder inom Europeiska unionen beskrivs i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter i anslutning till byggnader samt om system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning och lag om ändring av 126 § i markanvändnings- och bygglagen (RP 23/2020 rd) sidor 29–35.

I stället för det inspektionsförfarande som anges i direktivet tillämpas ett alternativt rådgivningsförfarande i fråga om både uppvärmningssystem och luftkonditioneringsystem utöver Finland även i Danmark, Estland, Irland, Portugal, Sverige och Ungern.

6 Remissvar

Remissbehandlingen av utkastet till proposition har på grund av det överträdelseförfarande som inletts av Europeiska kommissionen varit kortare än vanligt. Utkastet till regeringsproposition har varit ute på brådskande remiss mellan den 12 och den 26 september 2022. Miljöministeriet begärde utlåtanden om utkastet till proposition via webbtjänsten utlatande.fi av följande instanser: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA), Finlands näringsliv, Finsk Energiindustri rf, Energimyndigheten, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Motiva Oy, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, RAKLI ry, Senatfastigheter, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Disponentförbund rf, Finlands Fastighetsförbund rf, Finlands Kommunförbund, Finlands Egnahemsförbund rf, Finlands miljöcentral SYKE, Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen Liitto SKOL ry, Elektrotekniska Handelsförbundet i Finland rf, Finlands fastighetstekniska industri och handel rf, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Teknologiindustrin rf, arbets- och näringsministeriet och finansministeriet. Också andra instanser än de som nämns i sändlistan för begäran om utlåtande hade möjlighet att yttra sig om utkastet till proposition. De utlåtanden som lämnats finns tillgängliga i statsrådets projektportal under projektnumret YM026:00/2020 (Hankeikkuna).

Det kom in sammanlagt 13 remissyttranden om utkastet till proposition. Yttranden lämnades av Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry, kommunikationsministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, RAKLI ry, Senatfastigheter, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Kommunförbund rf, Finlands Egnahemsförbund rf, Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL rf och Elektrotekniska Handelsförbundet i Finland rf.

Justitieministeriet konstaterade i sitt yttrande att man vid den fortsatta beredningen bör överväga en ändring av den föreslagna bestämmelsen antingen så att den dynamiska hänvisningen till direktivet stryks eller att motiveringen preciseras så att det klart framgår på vilka grunder förslaget med hänsyn till dess materiella innehåll anses överensstämma med grundlagsutskottets tidigare utlåtandep Praxis. Utifrån remissyttrandet från justitieministeriet har avsnittet ”Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning” kompletterats. De övriga remissinstanserna meddelade att de inte har något särskilt att yttra om propositionsutkastet.

7 Specialmotivering

15 a §. *Befriande av vissa byggnader från krav på inspektion.* Enligt paragrafens 1 punkt ska byggnader som uppfyller kraven i 11–14 § inte omfattas av de krav på inspektion som anges i artikel 14.1 och 15.1 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet. Enligt 11–13 § ska nya byggnader, byggnader som är föremål för renoverings- eller ändringsarbeten eller andra befintliga byggnader än bostadsbyggnader förses med system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning om den nominella effekten för byggnadens uppvärmningssystem eller utrymmenas kombinerade uppvärmnings- och ventilationssystem överstiger 290 kilowatt, eller om den nominella effekten för luftkonditioneringsystemet eller det kombinerade luftkonditionerings- och ventilationssystemet överstiger 290 kilowatt. Systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning ska till sina egenskaper överensstämma med 14 §. Genom 11–14 § har artiklarna 14.4 och 15.4 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet, genomförts. Enligt ovannämnda artiklar i direktivet

ska medlemsstaterna föreskriva om utrustande av nämnda byggnader med system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning, och dessutom föreskrivs det i de aktuella artiklarna om de egenskaper som krävs av systemen för fastighetsautomation och fastighetsstyrning.

Enligt 2 punkten i den föreslagna paragrafen ska inspektionsskyldigheterna enligt direktivet inte heller gälla bostadshus som är utrustade med a) en funktion för kontinuerlig elektronisk övervakning som mäter systemets effektivitet och informerar byggnadens ägare eller förvaltare när effektiviteten sjunkit väsentligt eller när systemet kräver service och b) effektiva regleringsfunktioner för att säkerställa optimal produktion, distribution, lagring och användning av energi. Enligt artiklarna 14.5 och 15.5 i EPBD-direktivet (2010/31/EU), sådana de lyder ändrade genom EPBD 2018-direktivet, får medlemsstaterna för bostadsbyggnadernas del föreskriva om övervaknings- och regleringsfunktioner. Finland har inte utfärdat några bestämmelser om övervaknings- och regleringsfunktioner i fråga om bostadshus.

Genom den föreslagna nya paragrafen genomförs artiklarna 14.6 och 15.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, sådant det lyder ändrat genom EPBD 2018-direktivet. Enligt direktivets ovan nämnda artiklar ska byggnader som uppfyller kraven enligt artiklarna 14.4 eller 14.5 eller enligt artiklarna 15.4 eller 15.5 undantas från kraven enligt punkt 1 i nämnda artiklar.

8 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

De lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa EPBD 2018-direktivet skulle sättas i kraft senast den 10 mars 2020.

9 Verkställighet och uppföljning

Bestämmelser om översyn av EPBD 2018-direktivet finns i artikel 19 i direktivet. Enligt artikeln ska kommissionen, biträdd av den kommitté som inrättats genom artikel 26, se över detta direktiv senast den 1 januari 2026 mot bakgrund av de erfarenheter och de framsteg som gjorts under dess genomförande samt vid behov lägga fram förslag.

Europeiska kommissionen lade den 15 december 2021 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets omarbetade direktiv om byggnaders energiprestanda, COM (2021) 802 final. Förslaget behandlas i rådets energiarbetsgrupp också i fråga om dessa artiklar.

10 Samband med andra propositioner

Riksdagen behandlar för närvarande regeringens proposition till riksdagen med förslag till bygglag och till lagar som har samband med den (RP 139/2022 rd). I den regeringspropositionen föreslås att också lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning ändras.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Propositionen är av betydelse med avseende på 80 § i grundlagen. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Den nya 15 a § som föreslås ger ägarna till vissa byggnader rätt att bli befriade från skyldigheten att kontrollera

energiprestandan hos luftkonditioneringssystem och uppvärmningssystem. Om individens rättigheter och skyldigheter ska enligt grundlagen föreskrivas genom lag.

Med hjälp av hänvisningstekniken hänvisas det i den föreslagna 15 a § på lagnivå till artiklarna 14.1 och 15.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda. Inspektionen av uppvärmningssystem och luftkonditioneringssystem och innehållet i inspektionen bestäms genom en dynamisk hänvisning. I regel införlivas direktiven i den nationella lagstiftningen genom nationella bestämmelser som motsvarar deras sakinhåll, vilket också grundlagsutskottet har betonat i sitt utlåtande. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 5/2013 rd) ansett att dynamiska hänvisningar är förenade med problem. Utskottet har ansett att ett problem med dynamisk hänvisningsteknik är att den också syftar till att så att säga på förhand genomföra framtida EU-bestämmelser. Grundlagsutskottet har rekommenderat att man undviker dynamiska hänvisningar vid genomförandet av direktiv, bl.a. för att en sådan hänvisningsteknik kan försämra bestämmelsernas begriplighet och möjligheterna att få information om rättsläget. Grundlagsutskottet har dock inte ansett att frågan har betydelse för lagstiftningsordningen när de direktivbestämmelser som hänvisningstekniken gäller har varit av teknisk natur och detaljerade och riktat sig till en begränsad grupp professionella aktörer och medlemsstaten inte har haft något nationellt handlingsutrymme i fråga om regleringens materiella innehåll. Grundlagsutskottet har därför godkänt reglering där det på lagnivå i fråga om tekniska och detaljerade krav hänvisas direkt till bestämmelser i ett direktiv.

Även om man bör förhålla sig restriktivt till användning av hänvisningsmetoden på lagnivå (GrUU 34/2022 rd) och metoden bör ses som ett exceptionellt förfarande vid genomförandet av direktivet, kan användning av hänvisningsmetoden i förslaget motiveras. I Finland finns ingen lagstiftning om inspektionsförfarandet, eftersom man i Finland valt det alternativa förfarande med rådgivning som EPBD 2018-direktivet tillåter i stället för det obligatoriska inspektionsförfarandet. Det alternativa rådgivningsförfarandet kräver ingen lagstiftning. I Finland har alla byggnader befriats från inspektionsförfarandet i fråga om luftkonditioneringssystem och uppvärmningssystem, eftersom det i Finland inte tillämpas något inspektionsförfarande utan ett alternativt rådgivningsförfarande som direktivet möjliggör. Propositionen kan anses vara av ovanligt slag, eftersom innehållet i den materiella och den reella paragrafen avviker från varandra. Paragrafens materiella innehåll befriar skenbart vissa byggnader från inspektionsskyldigheten, men när konsekvenserna betraktas i praktiken så finns det inga sådana alls. Därför kan propositionen i fråga om sina rättsverkningar jämföras med en teknisk proposition. De artiklar som genomförs genom denna proposition ger inte medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme i fråga om det materiella innehållet. Den föreslagna lösningen kommer sannolikt inte att medföra några problem, eftersom det i Finland inte används något inspektionsförfarande och den föreslagna paragrafen således inte kommer att tillämpas. Det enda användbara sättet att genomföra direktivet i detta sammanhang är att göra en dynamisk hänvisning till direktivet på lagnivå, trots att en dynamisk hänvisning enligt grundlagsutskottets praxis är ett mycket exceptionellt förfarande.

Det kan anses att de nationella bestämmelserna och EPBD 2018-direktivet tillsammans bildar en helhet som uppfyller de allmänna kraven på verkställighetsbestämmelser (GrUU 50/2006 rd). Hänvisningen till direktivet kan anses vara av teknisk natur, noggrant avgränsad och i fråga om detaljerade krav kan den anses hänföra sig direkt till vissa bestämmelser i direktivet (GrUU 5/2013 rd). Grundlagsutskottet har ansett att dynamiska hänvisningar har betydelse för lagstiftningsordningen när det har föreslagits en allmän hänvisning till ett direktiv och inte uttryckligen till specifika bestämmelser i direktivet (t.ex. GrUU 35/2020 rd).

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning (733/2020) en ny 15 a § som följer:

3 kap.

System för fastighetsautomation och fastighetsstyrning

15 a §

Befriande av vissa byggnader från krav på inspektion

Kraven på inspektion enligt artiklarna 14.1 och 15.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844, ska inte gälla

- 1) byggnader som uppfyller kraven i 11–14 §, eller
- 2) bostadshus som är utrustade med
 - a) en funktion för kontinuerlig elektronisk övervakning som mäter systemets effektivitet och informerar byggnadens ägare eller förvaltare när effektiviteten sjunkit väsentligt eller när systemet kräver service, och
 - b) effektiva regleringsfunktioner för att säkerställa optimal produktion, distribution, lagring och användning av energi.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 oktober 2022

Statsminister

Sanna Marin

Miljö- och klimatminister Maria Ohisalo

Lag

om ändring av lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om utrustande av byggnader med laddningspunkter för elfordon och beredskap för sådana laddningspunkter samt system för automation och styrning (733/2020) en ny 15 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 kap.

System för fastighetsautomation och fastighetsstyrning

System för fastighetsautomation och fastighetsstyrning

15 a §

(ny)

Befriande av vissa byggnader från krav på inspektion

Kraven på inspektion enligt artiklarna 14.1 och 15.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844, ska inte gälla

1) byggnader som uppfyller kraven i 11–14 §, och inte heller

2) bostadshus som är utrustade med
a) en funktion för kontinuerlig elektronisk övervakning som mäter systemets effektivitet och informerar byggnadens ägare eller förvaltare när effektiviteten sjunkit väsentligt eller när systemet kräver service, och

b) effektiva regleringsfunktioner för att säkerställa optimal produktion, distribution, lagring och användning av energi.

Denna lag träder i kraft den 20 .